

Datum vergadering gemeenteraad	Voorstelnummer
14 juni 2022	D.119646 Z.040690

Voorstel ingebracht door J. Hoek-van de Giessen
Portefeuillehouder H.N.G. Wiendels
Begrotingsprogramma en 3. Sociaal Domein
taakveld 7.1 Volksgezondheid

Onderwerp **Zienswijze jaarstukken 2021 en
begroting 2023 inclusief
begrotingswijziging 2022
GGD Gelderland Zuid**

Voorgesteld besluit

1. Een zienswijze in te dienen op de jaarrekening 2021 van de GGD Gelderland-Zuid op de volgende onderwerpen:
 - a. In te stemmen met de concept jaarrekening 2021
 - b. In te stemmen met het toevoegen van het positief resultaat van € 149.000,- aan de algemene reserve
2. Een zienswijze in te dienen op de begroting 2023 inclusief de begrotingswijziging 2022 van de GGD Gelderland-Zuid op de volgende onderwerpen:
 - a. In te stemmen met de begrotingswijziging 2022 op de volgende punten:
 - i. Bijzondere Zorg (voor 2022 en 2023)
 - ii. Concerncontroller
 - iii. Toezicht kinderopvang
 - b. In te stemmen met de begroting 2023 op de volgende punten:
 - i. De indexering van de uniforme inwonersbijdrage voor 2023
 - ii. Het doorschuiven van middelen, waaronder Rijksvaccinatieprogramma, Toezicht Kinderopvang en Wet verplichte GGZ
 - iii. Besparingen, uitgezonderd Veilig Thuis (zie punt c.i.)
 - c. **Niet** in te stemmen met de begroting 2023 op de volgende punten:
 - i. Verhoging lasten én besparing op Veilig Thuis
 - ii. Verhoging totale lasten Overhead (slechts gedeeltelijk)
 - iii. Structurele ophoging van € 175.000 voor informatie gestuurd werken vanaf 2023 (slechts incidenteel voor 2023)
3. Deze zienswijze vast te stellen en te sturen naar het dagelijks bestuur van de GGD Gelderland-Zuid.

Samenvatting van het voorstel

Op 31 maart 2022 heeft de GGD Gelderland-Zuid de jaarrekening 2021 en de concept begroting 2023 inclusief begrotingswijziging 2022 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de jaarrekening en begroting van de gemeenschappelijke regeling GGD GZ. Door het indienen van een zienswijze op de begroting en jaarrekening kan de gemeente Buren kenbaar maken wat de wensen zijn ten aanzien van het te voeren beleid van de gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid.

HOOFDLIJNEN

1. Inleiding

De gemeente Buren neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling GGD Gelderland-Zuid (hierna GGD GZ). Het takenpakket van de GGD is divers en dus ook de expertise die zij bieden. De meeste GGD-taken liggen vast in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Vanuit die wet heeft de GGD de hoofdtaak om de gezondheid van inwoners van alle leeftijd (-9 maanden tot 100+) uit de regio te bewaken, te bevorderen en te beschermen. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar kwetsbare groepen. De GGD organiseert haar dienstverlening zo laagdrempelig mogelijk en in samenwerking met gemeenten en partners in de zorg, het onderwijs, welzijn en veiligheid. Naast taken op het gebied van gezondheidsbescherming (denk aan opzet, uitvoering en afstemming preventieprogramma's), gezondheidsmonitoring, publieke gezondheid bij rampen en crises en toezichthouden, voeren zij ook de jeugdgezondheidszorg (JGZ), Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ), Veilig Thuis (VT), gezondheidsbevordering en forensische geneeskunde uit.

Andere relevante wetten voor de taken die zij uitvoeren zijn: de Wet kinderopvang, Wet op de lijkbezorging, Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning.

De raad behandelde de Meerjarenstrategie van de GGD (2020-2023) in de raadsvergadering van 3 maart 2020. De integrale aanpak en inbreng van verschillende disciplines om tot deze strategie te komen is duidelijk een meerwaarde, zeker met alle veranderingen in het sociaal domein. De jaarrekening is een weergave van de resultaten die zijn bereikt in het eerste jaar van de Meerjarenstrategie 2020-2023.

Ter info: Er is een online magazine (<https://meerjarenstrategie.ggd gelderlandzuid.nl/2020-2023/cover/>) ontwikkeld over de meerjarenstrategie. Hierin zijn naast de nota, een samenvatting en uitleg over de twee leidende principes en de vier strategische thema's ook praktijkverhalen te vinden. Deze verhalen worden de komende jaren aangevuld, zodat er over vier jaar een beeld gegeven kan worden over de ontwikkelingen en resultaten die zijn bereikt.

Op 31 maart 2022 heeft de GGD GZ de concept jaarrekening 2021 en de begroting 2023, inclusief de begrotingswijziging 2022 voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. De gemeenteraad is in de gelegenheid om een zienswijze kenbaar te maken. Met het indienen van een zienswijze kan de gemeenteraad beter in positie worden gebracht. De gemeenteraden kunnen voor 2 juni 2022 hun zienswijze kenbaar maken zodat deze in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 30 juni kan worden vastgesteld. De GGD GZ ontvangt van ons voor 2 juni een voorlopige zienswijze. De definitieve zienswijze zal later worden toegezonden. Onze raad neemt een definitief besluit op 14 juni 2022. De GGD stuurt de begroting 2023 voor 15 juli aan de Provincie.

De ander 14 gemeenten in de regio Gelderland-Zuid dienen eveneens een zienswijze in. Bij het opstellen van een zienswijze wordt op ambtelijk en politiek niveau afstemming gezocht.

2. Doel / meetbaar effect

Met het indienen van een zienswijze op de begroting en jaarrekening kan de gemeente Buren de wensen van het te voeren beleid van de GR GGD GZ kenbaar maken. De begroting en jaarrekening van de GR GGD GZ maken onderdeel uit van de planning- en controlcyclus van de gemeenschappelijke regeling. Zo dient het bestuur van de GGD GZ bij het presenteren van de conceptbegroting aan te geven hoe de zienswijzen op de kaderbrief verwerkt zijn in de conceptbegroting. Daarnaast is het van belang om te kijken naar de verschillen tussen de concept jaarrekening 2021 en begroting 2021 van de GR GGD GZ om te bepalen of verschillen tussen beide goed te verklaren zijn.

3. Argumenten

1.1 *GGD GZ heeft in 2021 voldaan aan haar opdracht.*

Zoals omschreven in de inleiding heeft de GGD GZ op grond van de Wpg de opdracht om de gezondheid van alle inwoners uit de regio te bewaken, te bevorderen en te beschermen. De GGD voldoet aan haar opdracht, zie het jaarverslag 2021. Evenals aan de opdrachten uit andere wet- en regelgeving en de doelen uit de Meerjarenstrategie 2020-2023. Ondanks corona liepen de vaste werkzaamheden door, soms in aangepaste vorm. Hier en daar is een inhaalslag gemaakt voor hetgeen in 2020 niet uitgevoerd kon worden. Zo waren er inhaalsprekuren van het Rijksvaccinatieprogramma 4-18 jaar en zijn inmiddels weer alle kindercentra geïnspecteerd. Ook was er ruimte voor verdere ontwikkeling van dienstverlening met als resultaat bijvoorbeeld verbeterde doorlooptijden Veilig Thuis.

Met betrekking tot de acquisitie haalde de GGD ruim het gestelde doel. Onze GGD GZ is een ondernemende organisatie.

1.2 *Toevoegen van het positief resultaat aan de algemene reserve van de GGD GZ*

Het weerstandsvermogen ligt onder de norm zoals afgesproken in 2013. Het Dagelijks Bestuur stelt daarom voor om het positieve resultaat van € 149.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Hierdoor stijgt de algemene reserve tot € 1.696.000 wat overeenkomt met 85% van de streefwaarde en dekt daarmee 50% (was 56%) van de gekwantificeerde risico's af.

2.1 *Begrotingswijzigingen zijn in lijn met de vooraankondiging in de kaderbrief 2023.*

De begrotingswijzigingen zijn in de kaderbrief 2023 (december '21) al aangekondigd en zijn conform onze zienswijze hierop.

2.1.1 *Begrotingswijziging 2022 Bijzondere Zorg niet omzetten naar structurele financiering 2023*

In de zienswijze in de Kaderbrief 2023 is verzocht om specifieke duiding ten aanzien van de ontwikkeling van verhoogde instroom bij het meldpunt.

Er is een goed begin gemaakt om middels een gedegen onderbouwing van cijfers en mogelijke doorverwerking verdere jaren in de conceptbegroting 2023 inzichtelijk te maken wat dit op termijn betekent. De kosten voor verhoogde instroom zijn eerder betaald uit bestaande middelen en een eenmalige facultatieve bijdrage in 2020. De voorgestelde uitgangspunten dragen bij aan betere monitoring en rapportage en sturen aan op vermindering van het aantal trajecten. Hierdoor adviseren wij de verhoging incidenteel toe te kennen voor 2022 en 2023 en in Q1 van 2023 te evalueren of het aantal trajecten daalt en of het gemeenten lukt de toestroom te verlagen.

2.2 *De programmabegroting GGD GZ 2023 en de meerjarenraming 2024-2026 zijn vanaf 2024 sluitend.*

Vanwege de nieuwe CAO die pas in 2022 is vastgesteld waardoor de loonstijging niet verwerkt kon worden in de Kaderbrief 2023, ontstaat er in 2023 een tekort. Conform vastgestelde methodiek wordt dit rechtgetrokken (na gecalculeerd) vanaf 2024.

2.2.1 *Intensivering toezicht Kinderopvang draagt bij aan verhoging landelijke doelstelling tot 50%*

Het intensiveren van het toezicht op gastouderopvang, middels ophoging steekproef tot 50%, betekent een ophoging in budget van €2.150 voor Buren als begrotingswijziging 2022. Het doorschuiven van deze middelen is voor 2023 fors lager dan dat wij ontvangen via het gemeentefonds (60%). Dit betreft een daling van lasten in de begroting 2023.

Begrotingswijziging 2022:
Totale stijging € 120.349
Buren € 2.150

Begroting 2023:
Totale daling: - € 47.739
Buren: - € 5.906

2.2.2 *Met de besparingen komt de GGD GZ tegemoet aan de (regionale) gemeentelijke opdracht om structureel een korting toe te passen van 3% in 2023.*

In de begroting 2023 zijn ook de besluiten van het Algemeen Bestuur van december 2019 m.b.t. besparingen op het uniforme deel opgenomen. Dit betreft voor 2023 € 715.000,- en is circa 3% van het uniforme deel. Voor Buren betekent dit een daling in lasten van € 7.103.

2.3 *Begroting 2022 én cijfers januari '22 Veilig Thuis zijn geen realistische indicatie voor stijgende kosten Veilig Thuis begroting 2023 en de daarbij behorende besparingen.*

De GGD GZ verklaart de stijging in lasten voor 2023 door een indicatie van het aantal meldingen in januari 2022 (geëxtrapoleerd) als uitgangspunt te nemen voor de begroting 2023. Deze werkwijze is ongebruikelijk en wijkt af van het uitgangspunt: realisatie 2021. Tevens laten recente ontwikkelingen omtrent het dashboard Veilig Thuis ook een lagere (geëxtrapoleerde) outcome zien op basis van de eerste kwartaalmeldingen Veilig Thuis.

Ons advies is om de realisatie 2021 te gebruiken als indicator voor het aantal meldingen in 2022 en de daarbij behorende berekening in stijgende lasten en diezelfde verhoudingen te gebruiken op het percentage besparingen.

2.3.1 *We sturen aan op betere onderbouwing van de bedragen binnen de overhead en hoe opgenomen kosten ondervangen kunnen worden.*

Er is begrip voor externe factoren die de overhead beïnvloeden (b.v. groter verzuim en wet- en regelgeving à € 3.793 voor Buren). Als logisch vervolg op onze zienswijze op de Kaderbrief 2023 verzoekt de gemeente de GGD GZ, een gedegen onderzoek te doen van kosten en een concreet voorstel bij het AB neer te leggen wanneer risico's ontstaan waarvoor onvoldoende ruimte is binnen de begroting. We wachten de eerste bevindingen van de concerncontroller af om de rechtmatigheidsrisico's te beperken (inkoopfunctie) en stemmen niet in met het volledige bedrag.

2.3.2 *Informatiegestuurd werken vraagt verdere doorontwikkeling*

De GGD GZ zet in op structurele financiering van informatiegestuurd werken voor de data-infrastructuur en data-specialistische kennis. Onze zienswijze op de kaderbrief 2023 vroeg om specifieke duiding en inzicht in de kosten. Omdat de ontwikkelingen die we zien op dit onderwerp positief zijn, maar een duidelijke terugkoppeling en evaluatie van de werkgroep ontbreekt; stellen wij voor om het bedrag van € 175.000 wederom voor 2023 incidenteel beschikbaar te stellen en nog geen structurele ophoging in de begroting 2023 op te nemen.

3.1 *Met het indienen van een zienswijze geeft de raad invulling aan zijn kaderstellende rol.*

Met het indienen van een zienswijze kan de raad in positie gebracht worden. De gemeente Buren streeft er naar om aansluiting te zoeken bij regionale initiatieven rondom grip op de gemeenschappelijke regelingen. Met het indienen van zienswijzen krijgt de raad meer grip op de gemeenschappelijke regelingen en wordt invulling gegeven aan het in 2020 vastgestelde regionale informatieprotocol.

3.1.1 *De gemeente Buren heeft een groot bestuurlijk en financieel belang bij GGD GZ.*

De gemeentelijke bijdrage aan de GGD GZ is substantieel ten opzichte van de gemeentelijke begroting.

3.1.2 *In de regionale griffierskring is afgesproken dat de raden in de regio Rivierenland de zienswijzen behandelen in de derde week van juni.*

Doordat de zienswijze op jaarstukken '21 en de begroting '23 inclusief begrotingswijziging '22 pas op 14 juni in de raad besproken wordt, zal er met goedkeuring van het college een concept zienswijze ingediend worden bij de GGD GZ. De definitieve zienswijze zal later worden toegezonden.

Kanttekeningen

1.1.1 *Verzoek om de nieuwbouw te realiseren binnen financiële kaders*

Zoals wij u eerder verzochten in onze zienswijze op de Kaderbrief 2023 doen wij hier nogmaals de oproep om de kosten van de nieuwbouw in Nijmegen te realiseren binnen eerder gestelde financiële kaders.

TOELICHTING EN UITVOERING

4. Financiën

Bijdrage gemeente Buren

	Begroting Buren 2021	Jaarrekening GR 2021	Begroting Buren 2022	Begroting Buren 2023	Begroting GR 2023
Bijdrage Buren (incl. facultatieve taken)	€ 1.128.038	€ 1.009.984	€ 1.106.367	€ 1.099.879	€ 1.057.385

Omvang risico's 2023 GR GGD GZ

De totale omvang van de risico's GR GGD GZ bedraagt € 3.739.000

Grootste risico's 2023 GR

- Corona

Het is nog niet duidelijk hoe corona zich op de langere termijn ontwikkeld. Hiervoor zijn verschillende scenario's bekend, maar welke werkelijkheid wordt is niet te voorspellen.

- Prijsstijgingen

Er zijn signalen van leveranciers dat de prijsstijgingen in 2023 hoger zullen zijn dan volgens de spelregels van de GGD berekend wordt.

- Personeelstekort/krappe arbeidsmarkt

Door ziekte en krapte op de arbeidsmarkt is de verwachting dat er meer ingehuurd zal worden in 2023.

Weerstandsvermogen GR

Het weerstandsvermogen van de GGD GZ is € 1.215.000.

Onderdeel van risicoprofiel Buren

De weerstandsratio is 0,32. Volgens de criteria van Buren is de weerstandsratio ruim onvoldoende. We houden hier rekening mee in het risicoprofiel van de gemeente Buren.

5. Communicatie

Nadat de raad heeft ingestemd met de zienswijzebrief wordt deze verstuurd naar het algemeen bestuur van de GGD GZ.

6. Uitvoering en planning

Planning

- | | |
|-------------------|--------------|
| - College | 10 mei 2022 |
| - Agendacommissie | n.t.b. |
| - Voorbespreking | 31 mei 2022 |
| - Raad | 14 juni 2022 |

De zienswijze moet per brief vóór 2 juni 2022 aan het Dagelijks Bestuur van de GGD worden toegestuurd. Doordat de zienswijze op de jaarstukken '21 en de conceptbegroting '23 (incl. begrotingswijzigingen '22) pas op 14 juni in onze raad besproken wordt, zal er met goedkeuring van het college een concept zienswijze ingediend worden bij de GGD voor 2 juni 2022. De definitieve zienswijze later toegezonden.

8. Participatie

Het gaat hier om een onderwerp dat zich niet leent voor burgerparticipatie. Het betreft de begroting van een gemeenschappelijke regeling.

9. Duurzaamheid

N.v.t.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel
2. Raadsbesluit
3. Aanbiedingsbrief jaarrekening 2021 GR GGD GZ
4. Jaarrekening 2021 GR GGD GZ
5. Aanbiedingsbrief begroting 2023 GR GGD GZ
6. Concept Begroting 2023 GR GGD GZ
7. Advies Adviesfunctie GR
8. Concept Zienswijze GGD Gelderland-Zuid, gemeente Buren

Achtergrond informatie

Algemene informatie over GGD Gelderland-Zuid www.ggd gelderland zuid.nl

Op de website www.zienswijzengelderlandzuid.nl staan alle door de gemeenten ingediende zienswijzen de begrotingen en jaarrekeningen van de gemeenschappelijke regelingen.

Inlichtingen bij:

Naam	J. Hoek
Domein	Sociaal Domein